

Plan mot diskriminering och kränkande behandling inom de kommunala gymnasieskolorna

Dokumentnamn: Plan mot diskriminering och kränkande behandling inom de kommunala gymnasieskolorna.		
Dokumentansvarig: Rektor XX		Dokumentdatum: 2018-01-23
Godkänd av: [Förnamn Efternamn, organisatorisk enhet vid behov]	Version: 1.0	Reviderad: [20XX-XX-XX]

Innehåll

Vision	2
Syfte och innehåll	2
Lagar	2
Definition av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling Ur ”Arbete mot kränkande behandling” (Skolverkets Allmänna råd, Stockholm 2012)	3
Handlingsplan Så här arbetar vi när trakasserier och kränkningar elever emellan misstänks.....	4
Dokumentation	5
Så här arbetar vi när diskriminering och kränkningar mellan personal och elev misstänks	5
Uppföljning och dokumentation	6
X-programmets främjande och förebyggande arbete	6
Främjande arbete.....	6
Följande främjande aktiviteter genomförs läsåret 2017/18:.....	6
Utvärdering av läsåret 2016/17	6
Resultat från elevenkäten 2017:	6
Snittresultat från programmets kursutvärderingar (på en bedömningsskala 0-6):..... Fel! Bokmärket är inte definierat.	
Förebyggande åtgärder	6
Följande förebyggande åtgärder genomförs läsåret 2017/18:	7
Kontaktuppgifter	7
Rektor	7
Kurator.....	7
Lärare.....	7
Skolsköterska.....	7
Ordlista	8

Vision

Elever som går på Umeås gymnasieskolor ska bli sedda, lyssnade på och inspirerade till lärande och utveckling. Vi vill ge eleverna en trivsamt skolmiljö där de känner sig trygga, blir positivt uppmärksammade och upptagna i den sociala gemenskapen. Nolltolerans ska råda mot all diskriminerande och kränkande behandling. Alla på skolan, elever som personal, ska visa respekt för varandra och människors olikheter.

Syfte och innehåll

Syftet med arbetet är att skydda eleverna mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Planens funktion är att förebygga och förhindra att kränkningar förekommer genom att beskriva konkreta insatser och tydliga rutiner. Planen är en dokumentation av det arbete som bedrivs löpande samt utgångspunkt för uppföljning, utvärdering och utveckling. Planen är därmed en del i det systematiska kvalitetsarbetet.

Planen är också ett verktyg att använda sig av då diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling uppstår i verksamheten genom att den beskriver vilken arbetsgång som ska följas i sådana situationer, hur utredningar och åtgärder ska dokumenteras och hur insatser ska följas upp etc.

Lagar

Skolans värdegrundsarbete regleras av flera lagar och förordningar.

I Läroplanen för gymnasieskolan står det att

Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Alla tendenser till diskriminering eller kränkande behandling ska aktivt motverkas. Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser. (SKOLFS 2011:144)

I Skollagen slås det fast att

Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling och att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. (Skollagen 2010:800, 6 kap. 7 och 8 §§)

Diskrimineringslagen (2008:567) trädde i kraft 1 januari 2009 och har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning.

Den 1 januari 2017 ändrades bestämmelserna i diskrimineringslagens tredje kapitel. Lagstiftningens tidigare krav på att ta fram en årlig plan gällande diskriminering har ersatts med en skyldighet för skolan att arbeta med aktiva åtgärder enligt vissa bestämda steg samt dokumentera alla delar av detta arbete. Skolans arbete med aktiva åtgärder ska omfatta samtliga sju diskrimineringsgrunder. (Före 1 januari 2017 omfattades inte diskrimineringsgrunderna

ålder och könsöverskridande identitet eller uttryck) Det är en utvidgning jämfört med tidigare regler och det innebär att villkor, arbets- och studiemiljö och rutiner ska analyseras ur fler aspekter.

Arbetet med aktiva åtgärder innebär att utbildningsanordnare ska:

- Kontinuerligt undersöka om det finns risker för diskriminering eller repressalier eller andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten
- Analysera orsaker till upptäckta hinder och risker
- Vidta de förebyggande och främjande åtgärder som skäligen kan krävas
- Följa upp och utvärdera arbetet.

Utbildningsanordnare ska arbeta för att främja lika rättigheter och möjligheter oavsett diskrimineringsgrund.

Vilka aktiva främjande och förebyggande åtgärder är skäligen att kräva?

Vad som är skäligen får avgöras från fall till fall. Skälighetsbedömningen bör göras med hänsyn till resurser, behov och andra omständigheter i det enskilda fallet. Klart är att konstaterade problem inte kan lämnas utan åtgärd eller att de åtgärder som vidtas är betydelselösa

Skollagens regler om kränkande behandling har inte förändrats (efter den 1 januari 2017).

Trenderna bland eventuella fall kan ligga till grund för framtida förebyggande åtgärder.

Definition av diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling

Ur "Arbete mot kränkande behandling" (Skolverkets Allmänna råd, Stockholm 2012)

Diskriminering innebär att en elev missgynnas, direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna; kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder (samt bristande tillgänglighet 2015-01-01), sexuell läggning eller ålder. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som utför diskrimineringen. I verksamheten är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Om någon ur personalen utsätter en elev för trakasserier benämns det diskriminering.

Sexuella trakasserier, trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

Kränkande behandling är ett uppträdande som utan att vara kopplat till någon av de sju diskrimineringsgrunderna kränker elevs värdighet.

Trakasserier och kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. De kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. De kan utföras direkt i verksamheten och även via exempelvis telefon och Internet. Trakasserier och kränkande behandling kan exempelvis uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjligande eller fysiskt våld. Kränkningarna kan även handla om att frysa ut eller hota någon. Kränkande behandling kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

Mobbning är en form av kränkande behandling eller trakasserier som innebär en *upprepad negativ handling* när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Handlingsplan

Så här arbetar vi när trakasserier, sexuella trakasserier och kränkningar elever emellan misstänks

1. Elev som känner sig trakasserad, sexuellt trakasserad eller kränkt eller upplever att någon annan elev blir trakasserad, sexuellt trakasserad eller kränkt kan ta kontakt med en vuxen på skolan som eleven känner förtroende för.
2. Personal som upptäcker/får kännedom om att en elev upplever sig utsatt för trakasserier/sexuella trakasserier/kränkningar meddelar rektor. Rektor anmäler vidare till huvudmannen.
3. En utredning initieras skyndsamt av rektor. Vid utredningen ska klarläggas vad som hänt och om det är trakasserier/sexuella trakasserier/kränkande behandling i lagens mening. Utredningen bör innehålla samtal med de elever som är inblandade i händelsen så att dessa får redogöra för sin uppfattning av det inträffade.
4. När utredningen är klar beslutar rektor om åtgärder ska vidtas och i sådant fall vilka åtgärder. Rektor beslutar också vem som ska se till att de beslutade åtgärderna utförs.
5. Vårdnadshavare till elever som är inblandade i händelsen informeras. Myndig elevs föräldrar informeras efter samtycke av elev.
6. Uppföljningssamtal sker med inblandade elever inom tre veckor. Enskilda samtal och/eller samtal i grupp. Vid behov sker ytterligare uppföljning.
7. Ärendet rapporteras av rektor till skolhuvudman enligt särskild rutin.
8. Vid oönskad händelse som kan leda till personskada ska detta registreras via Umeå Kommuns tillbudssystem "Lisa".

Rektor har möjlighet att besluta om avstängning av elev eller annan disciplinär åtgärd enligt bestämmelserna i 5 kap. skollagen 2010:800

Generellt gäller att skolan är behjälplig när en elev önskar göra en anmälan till Skolinspektionen, Barn-och elevombudet eller till Diskrimineringsombudsmannen i diskriminerings- eller kränkingsärenden.

Dokumentation

All dokumentation ska vara skriftlig. Blanketten "Anmälan om kränkande behandling" finns tillgänglig i varje elevs Elevblomma och ska fyllas i vid varje fall av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Det ska skapas en blankett för varje elev som är aktuell i ärendet. Det ska tydligt framgå vad som har hänt, vilka elever som är inblandade, om det har bedömts vara kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering i lagens mening, vilka åtgärder som har vidtagits och hur uppföljning skett. Blanketten skapas direkt när ärendet initieras och fylls på löpande under ärendets gång. De samtal som hålls med elev/elever sammanfattas skriftligt i ett enskilt dokument som arkiveras hos rektor.

Så här arbetar vi när diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkningar mellan personal och elev misstänks

1. Elev som känner sig diskriminerad, trakasserad, sexuellt trakasserad eller kränkt av personal eller upplever att någon annan elev blir diskriminerad, trakasserad, sexuellt trakasserad eller kränkt av personal tar kontakt med en vuxen på skolan som eleven känner förtroende för.
2. Personal som fått kännedom om att en elev känner sig diskriminerad, trakasserad, sexuellt trakasserad/kränkt av personal informerar rektor. Rektor anmäler vidare till huvudmannen.
3. Närmaste chef till den personal uppgifterna gäller, utreder ärendet skyndsamt genom att i ett kontrollsamtal samla fakta om det inträffade. Vid utredningen ska klarläggas vad som hänt och om det är diskriminering/trakasserier/sexuella trakasserier/kränkande behandling i lagens mening. Dokumentation sker enligt riktlinjer för Umeå Kommun.
4. När utredningen är klar beslutar rektor om åtgärder ska vidtas och i sådana fall vilka åtgärder. En åtgärd kan vara att erbjuda eleven stöd via elevhälsan.
5. Vårdnadshavare till elev/elever som är inblandade i händelsen informeras. Myndig elevs förälder informeras efter samtycke av elev.
6. Uppföljningssamtal med aktuell elev sker inom tre veckor. Vid behov sker ytterligare uppföljning.

Generellt gäller att skolan är behjälplig när en elev önskar göra en anmälan till Skolinspektionen, Barn-och elevombudet eller till Diskrimineringsombudsmannen i diskriminerings- eller kränkingsärenden.

Uppföljning och dokumentation

Rektor är ansvarig för att varje enskilt fall följs upp och dokumenteras men uppgiften kan delegeras. Detta sker på blanketten "Anmälan om kränkande behandling", som finns i Elevblomman. Blanketten skapas direkt när ärendet initieras och fylls på löpande under ärendets gång. Rektor är ansvarig för handläggning, dokumentation och uppföljning av fallet.

Varje enskilt fall avslutas med en avstämning mellan rektor och elevhälsan samt att en utvärdering fylls i på blanketten. När fallet är avslutat arkiveras och diarieförs blanketten och det sker en återrapportering till huvudmannen. Sekretessprövning görs vid eventuell förfrågan om utlämning av dokumentation.

Obs! Nedanstående text ligger enbart på programmets hemsida.

X-programmets främjande och förebyggande arbete

Främjande arbete

Följande främjande aktiviteter genomförs läsåret xx/xx:

Utvärdering av läsåret xx/xx

-
-

Resultat från elevenkäten xx:

Förebyggande åtgärder

Följande förebyggande åtgärder genomförs läsåret xx/xx:

-
-

Kontaktuppgifter

Vill du anmäla diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling, få svar på frågor eller få mer information kan du kontakta:

Rektor

Namn, kontaktuppgifter

Kurator

Lärare

Skolsköterska

Ordlista

Vision:	Idealbild, framtidsbild
Nolltolerans:	Ingen som helst tillåten avvikelse
Missgynnas:	Behandlas orättvist
Juridisk bemärkelse:	Vad lagen säger
Subtil:	Knappt märkbar
Huvudman:	Ansvarig myndighet
Skolhuvudman:	Den som anordnar skolverksamhet, till exempel en kommun eller ett bolag eller en förening som driver en fristående skola
Programforum:	Möte mellan rektor och elever på programmet för att öka eleverns inflytande i sin skolgång
Elevblomman:	Skolans dokumenteringsverktyg där aktuella händelser och studiensituation dokumenteras enskilt för varje elev
Åtgärdsprogram:	Ett dokument/beslut där det framgår vad eleven får för särskilda stödåtgärder för att få möjlighet att nå kunskapskraven, se 3 kap. 9 § skollagen (2010:800).
VBS-blankett:	Nätbaserad dokumentmall